

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman toteuttaminen Keski-Pohjanmaan liitolla

Keski-Pohjanmaan liitolle on osoitettu myöntövaltuutta (EU+valtio) Kestävää kasvua ja työtä Suomen rakennerahasto-ohjelmaan koko ohjelmakaudella 2014-2020 tähän mennessä seuraavasti:

Myöntövaltuuksien jakopäätös /TEM/EURA2014		K-P liitolle osoitettu myöntövaltuus/ K-P liiton rahoituskehys	Muiden maakuntien rahoituskehyksestä K-P liitolle ylimaakunnallisiin hankkeisiin osoitettu valtuus	K-P liiton valtuudesta Lapin liitolle ylimaakunnalliseen hankkeeseen siirretty valtuus	Yhteensä
TEM päätös 14.10.2014	2014	1 962 000			
TEM päätös 27.2.2015	2015*	2 220 000		-50 154	
TEM päätös 1.9.2015	2015		224 338		
TEM päätös 11.9.2015	2015		167 352		
TEM päätös 11.3.2016	2016	2 148 000			
TEM päätös 30.6.2016	2016		113 372		
TEM päätös 3.2.2017	2017	2 982 000			
TEM päätös 5.12.2018	2018	3 909 986			
TEM päätös 31.1.2019	2019-2020	6 317 000			
TEM päätös 11.2.2019	2019-2020		279 203		
TEM päätös 11.2.2019	2019-2020		229 551		
TEM päätös 15.10.2019	2019-2020		327 846		
TEM päätös 2.12.2019	2019-2020**			-57 099	
TEM päätös 6.2.2020	2020***	447 781			
	Yhteensä	19 986 767	1 341 662	-107 253	21 221 176

*Vuoden 2015 K-P liiton valtuudesta on siirretty 50 154 € Lapin liitolle ylimaakunnallisen hankkeen rahoittamiseen

**Vuoden 2019-2020 K-P liiton valtuudesta on siirretty 57 099 € Lapin liitolle ylimaakunnallisen hankkeen rahoittamiseen

***Uudelleen budjetointi, päättyneistä hankkeista palautunutta valtuutta palautettu Keski-Pohjanmaan liiton käytettäväksi

Keski-Pohjanmaan liiton myöntövaltuuden (EU+valtio) käyttötilanne 7.4.2020:

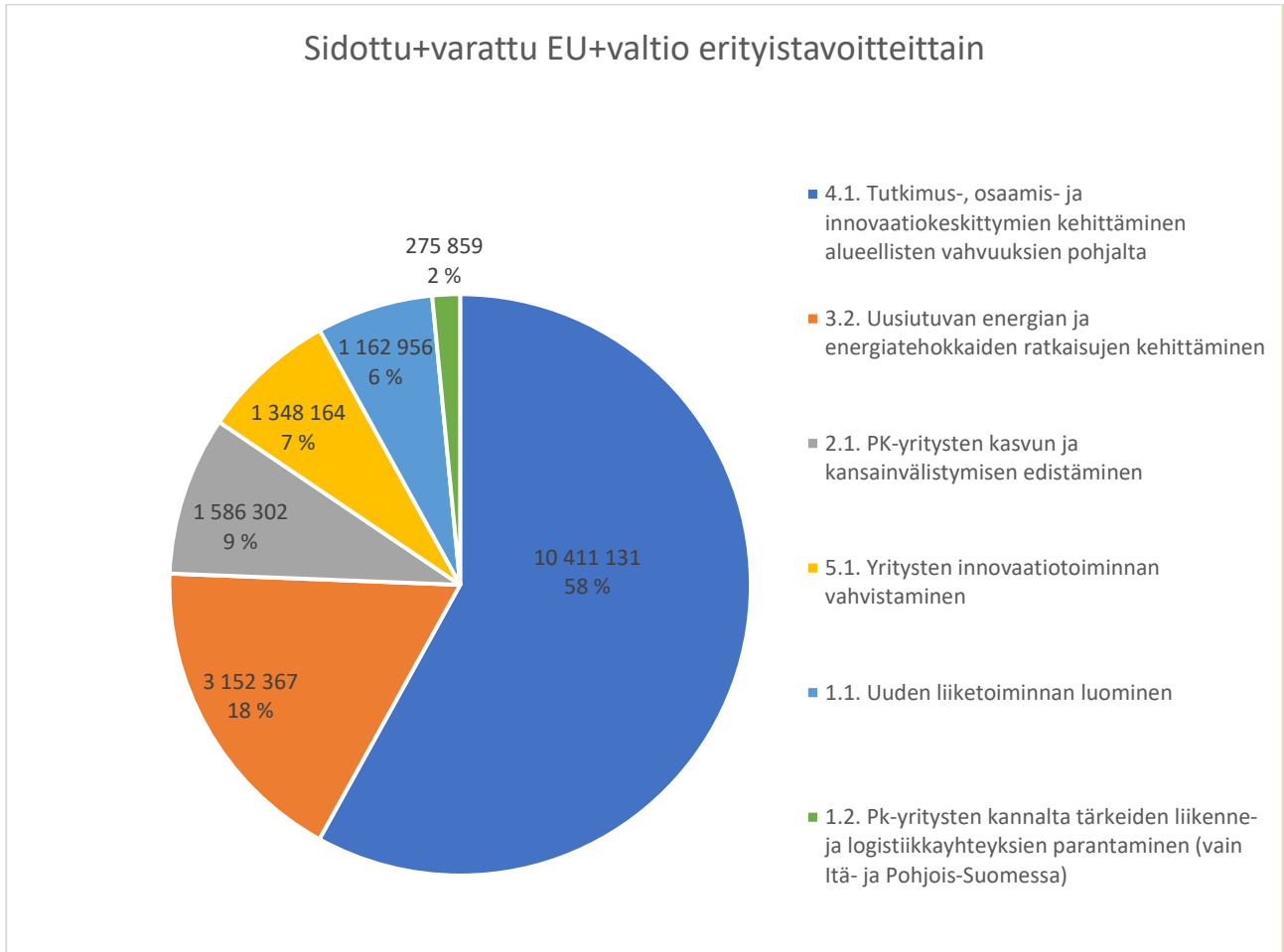
	EU+valtio
Jakopäätöksillä myönnetty valtuus 2014-2020	21 221 176
Varattu	19 062 208
Palautunut ilman uudelleenbudjetointia	68 071
Jäljellä	2 227 038

Saapuneet hakemukset ajalla 18.12.2019 – 19.2.2020:

<i>Erityistavoite</i>	<i>Päähakija</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Haettu EU+valtio (€)</i>	<i>Käsitelty MYRS/MYR</i>
2.1	Jyväskylän yliopisto	PROMOTE - Vastuullisuus ja esteettömyys matkailun pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäjänä	274 271	
3.2	Jyväskylän yliopisto	DIGICITY - Digitalisaatiosta palveluja ja liiketoimintaa kaupunkeihin	288 708	
3.2	Jyväskylän yliopisto	DIRE - Digitalisaatio rakennusten energia- tehokkuuden kasvattamisessa	292 517	
3.2	Jyväskylän yliopisto	Energy - Energiatehokkaat ympäristömittaukset	388 624	
3.2	Suomen metsäkeskus	Hiiliviisas suometsän hoito	237 029	
3.2	Centria ammattikorkeakoulu Oy	Ilmastoindikaattori - Materiaali- ja energiatehokkuutta hiilijalanjäljen ja elinkaari-kustannusten minimoimisella	218 597	
3.2	Lestijärven kunta	KIERTOON!	277 642	
3.2	Centria ammattikorkeakoulu Oy	KPKLU - Vähähiilisyys edistäminen TKI-palvelupoluissa	451 822	
Yhteensä			2 429 210	

Vuoden 2020 ensimmäinen hankehaku päättyi Keski-Pohjanmaalla 19.2.2020. Hakemuksia haussa saapui 8 kappaletta ja tukea hakemuksilla haettiin n. 2,4 miljoonan euron edestä, Keski-Pohjanmaan liitolla myönnettävissä olevan valtuuden ollessa n. 2,2 miljoonaa euroa. Hakijoiden kuulemiskierros toteutetaan maaliskuussa ja hakemusten käsittely maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä ja tarvittaessa yhteistyöryhmässä on suunniteltu pidettävän kesäkuun kokouksissa.

Keski-Pohjanmaan liiton myöntämän rahoituksen (EAKR+valtio) kohdentuminen 31.3.2020 mennessä:

Keski-Pohjanmaan liiton rahoitus on kohdennettu erityisesti tukemaan alueen älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanoa, jonka ytimenä on alueen luonnonvarojen, energia-alan, kemian osaamisen ja digitalisaation innovatiivinen yhdistäminen.

Valtaosa Keski-Pohjanmaan liiton myöntämästä rahoituksesta on kohdennettu alueellisen osaamisen lisäämiseen (4.1. *Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta*). Keski-Pohjanmaalla on meneillään merkittävää tutkimus- ja kehittämistoimintaa liittyen mm. akkumateriaalitutkimukseen, energian varastointiin, kierto-talouteen, teollisuuden ja maatalouden sivu- ja jätevirtojen hyödyntämiseen ja logistiikkaan, joissa Keski-Pohjanmaan liitto toimii rahoittajana. Pitkäjänteinen alueellinen tutkimus- ja kehittämis-toiminta sekä alueelle luodut toimintaympäristöt ovat osaltaan olleet vaikuttamassa siihen, että Keski-Pohjanmaalla on tällä hetkellä vireillä mittavia investointisuunnitelmia tulevaisuuden kannalta merkittävässä aiheissa (mm. Litiumkaivosohanke, akkuteollisuus, muut suurteollisuusalueen investoinnit).

Pitkäjänteinen akkuklusterin kehittäminen näkyy myös siinä, että Business Finland on myöntänyt Aalto yliopiston johtamalle BATCircle-konsortiolle 10 miljoonan euron rahoituksen. Keski-Pohjanmaan akkuklusterin ja raaka-aineketjun houkuttelevuudesta kertoo myös se, että Suomen Malmi-jalostus on ilmoittanut aloittaneensa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn valmistelun kahdesta

tehtaasta, joissa tuotettaisiin litiumioniakkujen valmistuksessa tarvittavaa prekursori- ja katodiaktiivimateriaalia. Prekursoritehtaan on suunniteltu tulevan Kokkolaan, Vaasaan, Kotkaan tai Haminaan.

Rahoituksella on myös vahvistettu maakunnan kone- ja metallitekniikan, luonnonvara-alan sekä rakennusklusterin oppimisympäristöjä.

Vähähiilisyttä edistävään toimintaan (3.2.) kohdennettu osuus varoista on noussut tasaisesti vuoden 2019 aikana. Tavoitteena on viimeisen hankehaun myötä nostaa vähähiilisyttä edistävien hankkeiden osuus 20 %:in (koko maan tavoite 25 %).

Tehdyt päätökset ajalla 1.1.2020-31.3.2020*:

<i>Päätöspäivä</i>	<i>Päätöstyyppi</i>	<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Myönnetty rahoitus (€)</i>
20.1.2020	Kielteinen päätös	307439	DigiKokkola – Digitalisaatio älykkään kaupunkikehityksen mahdollistajana	
20.1.2020	Kielteinen päätös	307565	Genius Loci Lab (GLab) - Kulttuuriperinnöstä tarinatuotteita ja elinvoimaa Keski-Pohjanmaalle	
20.1.2020	Kielteinen päätös	307553	ULTRA - Uudet vähähiiliset tekoälyä hyödyntävät ratkaisut ympäristön seurannassa	
7.2.2020	Kielteinen päätös	307497	Hakkuutähteistä arvoaineiksi – HAKA	
7.2.2020	Rahoituspäätös	A75772	Biline2 – Kokkolan Sataman ja Suurteollisuusalueen digitaalinen tiedolla johtaminen	436 245
7.2.2020	Rahoituspäätös	A75770	HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa (kehittämisosio)	245 000
7.2.2020	Rahoituspäätös	A75771	HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa (investointiosio)	91 000
7.2.2020	Rahoituspäätös	A75773	MAAKIERTO KP - Hidasliukoisen N/P-rikkaan maanparannusaineen valmistaminen hyödyntäen maa-alkaliaktivoitua tuhkaa sekä teollisuuden ja biotalouden sivuvirtoja Keski-Pohjanmaan alueella	353 184
7.2.2020	Sidontapäätös	A74460	LoRE - Long Range Environmental Monitoring Network	
10.3.2020	Muutospäätös	A75423	Luova kampus 2020 - kehittämishanke	
10.3.2020	Muutospäätös	A75425	Luova kampus 2020 - investointihanke	
10.3.2020	Muutospäätös	A75250	Reittien ja matkailupalvelujen Keski-Pohjanmaa vaihe II	

13.3.2020	Muutospäätös	A72947	Serviisi, Investointihanke, Uuden sukupolven vuorovaikutteisen robotiikan ja älykkään automaation hyödyntäminen Keski-Pohjanmaan alueen PK-yrityksissä	
30.3.2020	Muutospäätös	A75549	CarboTech - Biomassapohjaiset hiiliapplikaatiot (investointiosio)	
Yhteensä				1 125 429

*Kaikki Keski-Pohjanmaan liiton tekemät hankepäätökset ovat löydettävissä liiton sivustolta [viranhaltijapäätökset/EAKR](#), ja ohjelmakaudella 2014-2020 tähän mennessä rahoitetut hankkeet tiivistelmineen ovat löydettävissä myös Keski-Pohjanmaan liiton sivustolta kohdasta [hankkeet](#) (sivustolta eteenpäin linkitys rakennerahastot tietopalvelun sivulle).

Päätyneellä vuosineljänneksellä myönnettiin rahoitusta kiertotaloutta ja digitalisaatiota kehittäviin toimiin.

Hankkeessa **Biline2 – Kokkolan Sataman ja Suurteollisuusalueen digitaalinen tiedolla johtaminen** Centria ammattikorkeakoulu Oy kehittää Kokkolan satama – suurteollisuusalue toimintaympäristöä. Kehittäminen keskittyy erityisesti tiedolla johtamisen sekä älykkään tiedonhallinnan teemoihin. Näillä menetelmillä tehostuu erityisesti toimintaprosessien läpimenoaika, joka on kriittinen menestystekijä logistiikan solmupisteissä ja tuo suoria säästöjä kaikille ketjun toimijoille. Yhteisen tiedonjakamisen ja ajantasaisen operatiivisen tiedolla johtamisen kautta alueella toimivien yritysten toiminta tehostuu, kun kaikilla toimijoilla on käytössään sama reaaliaikainen tieto alueen tapahtumista, sekä proaktiivinen tieto mitä lähitulevaisuudessa tulee tapahtumaan. Hanke pilotoi alueen yritysten käyttöön olemassa olevia ja hankkeen aikana kehitettäviä sovelluksia, joiden avulla kehitetään operatiivista toimintaa tehokkaampaan, proaktiiviseen suuntaan sekä luodaan alueesta turvallisempi siellä työskenteleville ja vieraileville. Esimerkkeinä tästä ovat mm. poikkeustilanteista informoivat näyttötaulut alueen rajoilla, työntekijöiden mobiilisovellukset sekä erilaiset valvomosovellukset osana tiedolla johtamisen tilannekuva.

Hankkeen numeraalisina tavoitteina on kehittää 10 yritysten avoimen tiedon ja rajapintojen avulla toteutettavaa sovellusta ja käynnistää 15 yrityksen kanssa tki-toiminta tai tki-yhteistyö. Tavoitteena on myös että 10 yritystä tuo markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi parannetun tuotteen markkinoille. Tämän lisäksi tavoitteena on että 2 Start-up yritystä saavuttaa merkittävät valmiudet uuden tuotteen, palvelun tai tuotantomenetelmän kehittämiseen ja että yhteen yritykseen syntyy uusiutuviin energiaratkaisuihin tai vähähiilisyiden tukemiseen perustuvaa uutta liiketoimintaa.

Centria ammattikorkeakoulu Oy:n **HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa** -hankeparissa tavoitteena on luoda maatilakokoluokan toimintamalli, jossa lietalannan energia- ja ravinnepääte otetaan talteen kannattavasti. Toimintamalli perustuu biokaasun tuotantoon ja nesteytykseen maatilalla sekä mädätysjäätännöksen ravinteiden konsentroimiseen ja jälleenkäyttöön. Hanke muodostuu sekä kehitys- että investointiosuudesta. Kehitysosuudessa suunnitellaan maatilakokoluokan biokaasun nesteytysyksikkö sekä hiilidioksidin talteenottojärjestelmä. Lisäksi keskitytään maatalakohtaiseen mädätysjäätännöksen käsittelyyn ja ravinteiden talteenottoon painottuen prosessin kannattavuuteen. Kehitysosuudessa luodaan myös virtuaalienergiaosuuskunta, jonka pohjana on maatalousyrittäjiä Keski-Pohjanmaan alueelta. Virtuaalienergiaosuuskunnan avulla pyritään löytämään optimaalinen toimintamalli hajautetulle biokaasutuotannolle sekä jakelulle. Investointiosion toimet kohdistuvat nesteytysyksikön sekä hiilidioksidin talteenottolaitteiston rakentamiseen liittyvän laitteiston ja komponenttien hankintaan.

Hankkeen numeraalisina tavoitteina on, että 2 yritystä tuo markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi kehitetyn vähähiilisyttä edistävän tuotteen tai materiaalin, yhdyskunnissa toteutetaan 4 vähähiilisyttä edistävää uutta ratkaisua ja hanketoiminnan seurauksena 7 yritystä käynnistää tki-toiminnan tai yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa.

Centria ammattikorkeakoulu Oy:n ja Luonnonvarakeskuksen yhteisessä **MAAKIERTO KP - Hidasliukoisen N/P-rikkaan maanparannusaineen valmistaminen hyödyntäen maa-alkali-aktivoitua tuhkaa sekä teollisuuden ja biotalouden sivuvirtoja Keski-Pohjanmaan alueella** -hankkeessa tavoitteena on lisätä materiaalitehokkuutta Keski-Pohjanmaan alueella lisäämällä polttolaitosten sekä teollisuuden sivuvirtoina syntyvien materiaalivirtojen hyötykäyttöä ja samalla vastata lannoituksesta ja maanparannuksesta aiheutuviin ravinnepäästöihin. Hankkeessa tutkitaan biopolttolaitoksen leijupetiin lisättävän dolomiittikalkin hyödyllisyyttä polttoprosessille ja lisäksi hyödynnetään prosessissa syntynyttä kalsium- ja magnesiumrikasta tuhkaa lannoitteena sekä lannoitekomponenttina. Tuhkan hyötykäytön lisäksi hankkeessa tutkitaan nykyisin usein läjitykseen päätyvien teollisuuden sivuvirtoina syntyvien epäorgaanisten sivuvirtojen potentiaalia suo- ja metsämaiden maanparannuksessa sekä lannoitekomponenttina.

Hankkeen numeraalisina tavoitteina on, että 2 yritystä tuo markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi kehitetyn vähähiilisyttä edistävän tuotteen tai materiaalin, yhdyskunnissa toteutetaan 3 vähähiilisyttä edistävää uutta ratkaisua ja hanketoiminnan seurauksena 1 yritys käynnistää tki-toiminnan tai yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa.

Yhteenveto 1.1.2020 – 31.3.2020 tarkastetuista loppuraporteista ja niissä esitetyistä tuloksista:

<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Myönnetty rahoitus (€)</i>
A72483	eKeski-Pohjanmaa. Sähköisten ja videoavusteisten palveluiden kehittämishanke	266 688

Tarkasteluun on otettu hankkeet, joiden loppuraportit on hyväksytty aikajaksolla 1.1.2020 – 31.3.2020.

Lestijärven kunnan toteuttamassa **eKeski-Pohjanmaa. Sähköisten ja videoavusteisten palveluiden kehittämishanke** -hankkeessa tavoitteena oli mm. kehittää Keski-Pohjanmaalle paikkariippumattomia videoavusteista etäasiointipalveluja; uudistaa erityisesti sote -sektorin ja tulevan maakuntahallinnon palvelujen tuottamistapoja sekä rakentaa palveluiden tuottamiseen uusia videoavusteisia toimintamalleja; parantaa alueen yritys- ja työllisyyspalvelujen saatavuutta digitalisaation luomilla mahdollisuuksilla; luoda edellytyksiä yksityisen sektorin mahdollisuuksille toimia palveluntuottajina; ja edistää digitalisaatiota ja osaamista kunnallisissa ja julkisissa palveluissa

Hankkeen toiminta-aikana alueella saatiin aikaiseksi asennemuutosta palveluntarjoajien asiantuntijoilla sekä palveluiden käyttäjillä (kansalaiset). Hankkeen digitalisaatiota edistäväillä toimenpiteillä on suhtautuminen digitaalisia palveluita kohtaan muuttunut aikaisempaa huomattavasti myönteisemmäksi. Terveys- ja sosiaalipalveluissa on hankkeen aikana kokeiltu ja otettu käyttöön useita sähköisiä palveluita. Kuntasektorilla hankkeen toimenpiteet ovat kohdistuneet pääasiassa organisaatioiden oman toiminnan kehittämiseen ja sähköisten työvälineiden

hyödyntämiseen osana arjen työskentelyä. Tavoitetta säästää kuntien ja kuntayhtymien kustannuksia digipalveluiden avulla ei pystytty vielä hankkeen aikana konkreettisesti mittaamaan, vaan kustannussäästöt hankkeen aikana toteutetuista tai käynnistetyistä pilotoinneista ovat mitattavissa euroina vasta myöhemmin, kun toimintamallit ovat vakiintuneet ja olleet käytössä pidempään.

Yhteenveto ylimaakunnallisista hankkeista, joihin Keski-Pohjanmaan liitto on siirtänyt valtuutta

<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>K-P liiton siirtämä rahoitus (€)</i>
A70808	Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishanke	50 154,00
A75728	Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa - Strategiasta käytäntöön	57 099,43
A75326	Käynnissäpidon uusimmat teknologiat ja niiden edistävä vaikutus vähähiilisyteen (KÄYPI)	

Kuluvalla ohjelmakaudella Keski-Pohjanmaan liitto on lähtenyt rahoittamaan kahta ylimaakunnallista hanketta. Tämän lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto rahoitti ylimaakunnallisen KÄYPI-hankkeen, jonka toimenpiteitä kohdistuu Keski-Pohjanmaalle. Koska Keski-Pohjanmaan liiton rahoitusosuus KÄYPI-hankkeesta oli suunnilleen samansuuruinen kuin mitä Pohjois-Pohjanmaan liiton rahoitusosuus olisi ollut Keski-Pohjanmaan liitolle jätetyssä MAJAKKA-hankkeessa (A75498), välittävät viranomaiset päättivät, ettei valtuuksia kannattanut siirtää liittojen välillä edestakaisin.

Lapin liiton toteuttamassa **Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishankkeessa** hankealueelle tehtiin nykytila-analyysi ja alueille luotiin parempaa ymmärrystä lentoliikenteen merkityksestä sekä tarkennettiin myös kehittämisen tavoitteita. Hankealueen lentoasemien vaikutusalueilla arvioitiin lentoliikenteen potentiaalia elinkeinoelämän, matkailun ja lentoasemien näkökulmista, sekä luotiin hankealue että lentoasemakohtaiset kehittämissuunnitelmat. Kehittämistavoitteiden asettamiseksi hankkeessa tarkasteltiin kehitystä vaikeuttavia rakenteellisia ja liikennejärjestelmällisiä haasteita sekä pyrittiin luomaan vaihtoehtoisia alueita palvelevia pitkäjänteisiä kehittämissuunnitelmia ongelmien ratkaisemiseksi. **Hanke on päättynyt.**

Lapin liiton vetämässä **Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa -Strategiasta käytäntöön** -hankkeessa tavoitteena on luoda IP-alueen olemassa olevien innovaatioalustojen verkostoon perustuva klusterien kehittämismalli, jonka avulla alueella tuotetaan tukipalveluja elinkeinoelämälle. IP-alueen elinkeinojen kehittämisen klusterimallissa alueen pk-yritykset ja muut innovaatio toimijat kehittävät yhdessä alueen elinkeinojen kasvua. Lisäksi hankkeessa käynnistetään Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa – älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano. Toimeenpano johtaa hankkeen aikana IP-alueen S3:n mukaiseen yhteistyöhön erityisesti aiemmin mainituilla kasvualoilla ja läpileikkaavilla osaamisalueilla. **Hankkeen toteuttaminen on vielä kesken.**

Centria ammattikorkeakoulu Oy:n, Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulu Oy:n **Käynnissäpidon uusimmat teknologiat ja niiden edistävä vaikutus vähähiilisyteen (KÄYPI)** -hankkeessa korkeakoulut nostavat osaamistasoaan ja valmiuksiaan käynnissäpidossa yrityskentän tarpeiden mukaisesti voidakseen levittää tehokkaasti haltuun otetut uudet osaamiset

ja teknologiat ja tiedon niiden toimivuudesta yritys kentälle, sekä voidakseen tarjota yritys kentälle jatkossa huippulaatuista palvelua. Yritys kenttä tarjoaa hankkeelle demonstraatiokohteita, jotta uusimmat teknologiat voidaan todentaa hankkeen demonstraatioilla toimiviksi. Tulokset ovat julkisia ja hyödyttävät koko yritys kenttää. Pyhäjoen ydinvoimalahankkeen käynnissäpidon asiantuntijat ovat esittäneet, että Kokkola-Ylivieska-Oulu- säteellä tarvittaisiin käynnissäpito-osaamisen tehostamista ajatellen tulevaa ydinvoimalaa ja sen häiriötöntä käyttöä yhteistyössä alihankkijaverkoston kanssa. **Hankkeen toteuttaminen on vielä kesken.**